

درس اول

آشنایی مقدماتی با فرآیند ترجمه

آشنایی مقدماتی با فرآیند ترجمه

در این درس با یک فرآیند مقدماتی جهت انجام ترجمه آشنا می‌شوید. این بحث در سطحی بسیار مقدماتی ارائه شده است تا شما به آهستگی وارد مطالب پیشرفته‌تر در حوزه ترجمه شوید. شما بایستی به دقت از این فرآیند پیروی کنید و مطمئن شوید که هیچ مرحله‌ای را از قلم نمی‌اندازید.

پیروی از این نکات برای انجام ترجمه‌ای که هم کیفیت بالایی داشته باشد و هم به سرعت انجام شود، بسیار مهم هستند.

فرآیند ترجمه از سه مرحله تشکیل شده است:

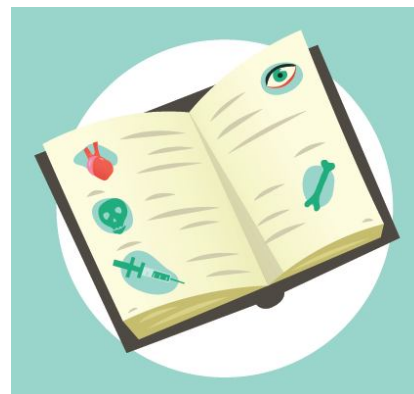

- ۱- بررسی و تشخیص مقدماتی
- ۲- عملیات ترجمه
- ۳- اقدامات مورد نیاز پس از عملیات ترجمه

در ادامه درس به توضیح این مراحل می‌پردازیم.

مرحله اول - مرحله بررسی و تشخیص مقدماتی

آشنایی و درک الزامات و انتظارات از ترجمه پیش از آغاز کار

فرض نمائید که ترجمه شبیه به یک عمل جراحی است و شما نیز یک جراح هستید. در اینصورت شما بایستی موارد زیر را در هنگام تشخیص اولیه انجام دهید:

پیش از عملیات ترجمه، معاینه و بررسی دقیقی از متن و دستورالعمل‌های مورد نیاز برای ترجمه متن داشته باشید.

سپس عباراتی را که درکی از آنها ندارید را بررسی کنید و از مشتری خود سوالاتی را به منظور روشن شدن معنی دقیق این عبارات و لغات بپرسید.

در هنگام انجام این بررسی به موارد زیر دقت کنید:

- آیا شما معنای کلی متن را درک می‌کنید؟
- آیا شما دانش و مهارت کافی به منظور ترجمه صحیح متن در چارچوب زمانی تعیین شده را دارید؟
- آیا شما تمامی اطلاعات مورد نیاز به منظور برآورده نمودن انتظارات مشتری از ترجمه را در اختیار دارید؟
- سبک و شیوه بیان متن اصلی به چه صورت است؟
- مشتری به چه نوع ترجمه‌ای نیاز دارد؟ (ادبی، غیررسمی، علمی، خلاصه شده و ...)

مرحله دوم - عملیات ترجمه

در این مرحله بایستی شروع به ترجمه متن اصلی نمائید.

برای ترجمه متن اصلی استفاده از نکات زیر ترجمه را آسان تر می نماید:

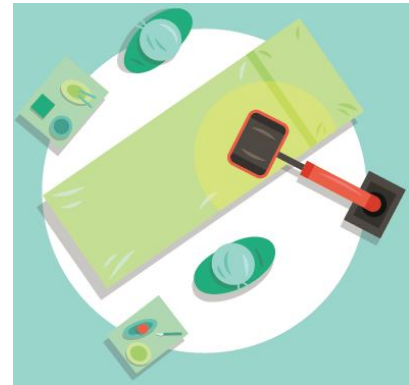
جملات بلند را به بخش‌های کوتاه تقسیم نمائید (اگر نشانه‌هایی نظیر وجود ویرگول در متن می‌یابید که می‌توانید جملات بلند را از طریق آن‌ها به جملات کوتاه‌تر تجزیه کنید).

برخی از جملات بلند را که به هیچ وجه امکان ترجمه آن‌ها در یک جمله وجود ندارد، به صورت دو جمله یا بیشتر در زبان خود ترجمه کنید. عکس این مطلب نیز برقرار است و ممکن است گاهی نیاز داشته باشید که دو جمله از متن اصلی را به یک جمله در متن هدف ترجمه کنید.

به کلمات و عبارات مشخص و تکرارشونده یا ساختارهای جملاتی که بتوان آن‌ها را به شکلی مشابه ترجمه کرد، دقت کنید.

دقت کنید که پس از پایان این مرحله هنوز عمل جراحی شما به اتمام نرسیده است و تحویل ترجمه به مشتری در این مرحله شبیه به رهاکردن مریض در هنگام عمل جراحی بدون بخیه‌زدن نهایی بدن او است.

مرحله سوم - اقدامات مورد نیاز پس از عملیات ترجمه

در این مرحله بایستی ترجمه خود را از لحاظ وجود دقت و صحت کافی بررسی نمائید.

هر انسانی اشتباه می‌نماید و بایستی قبول کنیم که اگر به مترجمی بسیار حرفه‌ای هم تبدیل شویم ممکن است اشتباهاتی در متن نهایی وجود داشته باشند که پیش از تحویل به مشتری نیازمند بازخوانی و اصلاح باشند. برای این کار می‌توانید از یک چک‌لیست مقدماتی که به منظور کاهش میزان خطا در عملیات ترجمه و بهبود متن ترجمه‌شده به کار می‌رود، استفاده نمائید.

چک‌لیست صحت انجام ترجمه

بازخوانی اولیه و بررسی کامل بودن و عدم جاافتادگی
بررسی زمان جملات
بررسی استفاده صحیح از واژه‌های کلیدی و مشابهت استفاده از این واژه‌ها در تمامی متن
بررسی ترجمه صحیح اسامی خاص
بازبینی ثانویه و ویرایش متن با توجه موارد گرامری، علامت‌گذاری، فاصله‌گذاری و غلط‌های املائی
بازبینی صحت نویسه‌های غیر لغوی نظیر اعداد، سمبل‌ها و ...
بازبینی چیدمان صحیح و ترتیب پاراگراف‌ها
بازبینی نهایی و قرائت کل متن به صورت یکپارچه